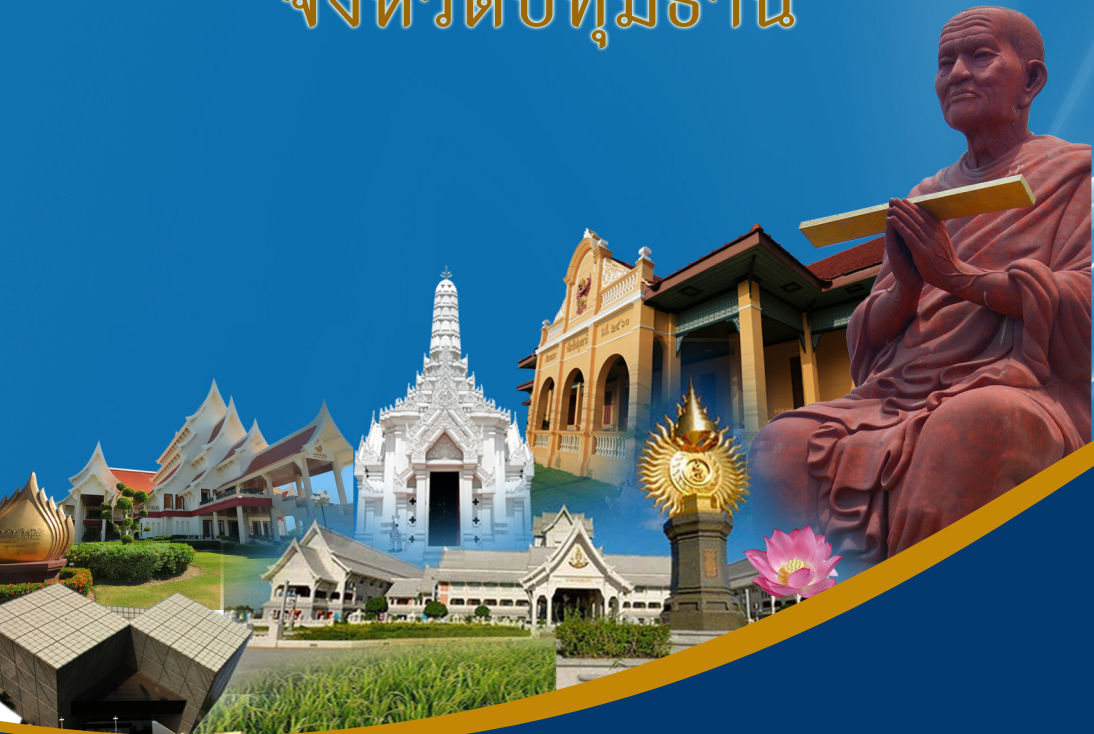

บรรยายสรุป จังหวัดปทุมธานี

สำนักงานจังหวัดปทุมธานี
กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด
โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๔๑ ๗๖๖๗ ต่อ ๗๐๑

สารบัญ

	หน้า
๑. ประวัติจังหวัดปทุมธานี	๑
๒. ข้อมูลทั่วไป	
๒.๑ ที่ตั้งและพื้นที่	๔
๒.๒ อาณาเขต	๔
๒.๓ การปกครอง	๕
๒.๔ ประชากร	๕
๒.๕ ประชากรแฝง	๕
๒.๖ โครงสร้างพื้นฐาน	๖
๓. เศรษฐกิจ	
๓.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Province Product : GPP)	๘
๓.๒ ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita)	๙
๓.๓ อุตสาหกรรม	๑๐
๓.๔ การค้าและการบริการ	๑๒
๓.๕ การเงินและการคลัง	๑๒
๓.๖ เกษตรกรรม	๑๓
๓.๗ การท่องเที่ยว	๑๘
๔. สังคม การศึกษา และสาธารณสุข	
๔.๑ แรงงาน	๑๙
๔.๒ แรงงานต่างด้าว	๒๐
๔.๓ การศึกษา	๒๑
๔.๔ ศาสนา	๒๓
๔.๕ สาธารณสุข	๒๓
๔.๖ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	๒๔
๕. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๕.๑ แหล่งน้ำ	๒๔
๕.๒ ทรัพยากรป่าไม้	๒๕
๕.๓ ขยะมูลฝอย	๒๕

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ เขตการปกครองและจำนวนประชากร ปี ๒๕๖๒	๕
ตารางที่ ๒ ประชากรแฝงจำแนกตามประเภท พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๒	๖
ตารางที่ ๓ ผู้ใช้ไฟฟ้า และปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๒	๖
ตารางที่ ๔ ผู้ใช้น้ำ และปริมาณการใช้น้ำ จำแนกตามสาขาของการประปาส่วนภูมิภาค ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๒	๗
ตารางที่ ๕ จำนวนถนนทางหลวงจำแนกตามประเภทและหน่วยงานที่รับผิดชอบ พ.ศ.๒๕๖๒	๘
ตารางที่ ๖ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปทุมธานี ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑	๙
ตารางที่ ๗ ประเภทโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามจำพวกโรงงาน ปี ๒๕๖๓	๑๐
ตารางที่ ๘ สถานประกอบการอุตสาหกรรม จำนวนเงินทุน และจำนวนคนงาน จำแนกรายอำเภอ พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๐
ตารางที่ ๙ สถานประกอบการอุตสาหกรรม จำนวนเงินทุน และจำนวนคนงาน พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๖๓	๑๐
ตารางที่ ๑๐ จำนวนโรงงานแยกตามชุมชนอุตสาหกรรม	๑๑
ตารางที่ ๑๑ มูลค่าเพิ่ม และอัตราการขยายตัวของสาขาการค้าส่งค้าปลีก พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๑	๑๒
ตารางที่ ๑๒ จำนวนผู้จดทะเบียนนิติบุคคลที่คงอยู่ จำแนกตามประเภทการจดทะเบียน เป็นรายอำเภอ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒	๑๒
ตารางที่ ๑๓ รายได้จากการจัดเก็บเงินภาษีของกรมสรรพากร กรมสรรพสามิต ปีงบประมาณ ๒๕๕๘-๒๕๖๒	๑๓
ตารางที่ ๑๔ พื้นที่ถือครองทางการเกษตรจำแนกตามลักษณะการถือครองและชนิดของพืช ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙/๖๐-๖๒	๑๓
ตารางที่ ๑๕ สินค้าเกษตรที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี ด้านพืช	๑๔
ตารางที่ ๑๖ สินค้าเกษตรที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี ด้านประมง	๑๔
ตารางที่ ๑๗ สินค้าเกษตรที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี ด้านปศุสัตว์	๑๕
ตารางที่ ๑๘ จำนวนแปลง พื้นที่ปลูก และเกษตรกร ทำเกษตรแปลงใหญ่ จังหวัดปทุมธานี ปี ๒๕๖๓	๑๖
ตารางที่ ๑๙ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยจังหวัดปทุมธานี	๑๗
ตารางที่ ๒๐ แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยจังหวัดปทุมธานี จำแนกรายอำเภอ	๑๗
ตารางที่ ๒๑ จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน ห้องพัก และระยะเวลาการพำนักระยะสั้น จังหวัดปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑	๑๘
ตารางที่ ๒๒ มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนจำแนกตามประเภท พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๒	๑๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๒๓ โครงสร้างกำลังแรงงานและอัตราผู้ว่างงานจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๒	๑๙
ตารางที่ ๒๔ สถิติกองทุนประกันสังคม จังหวัดปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑	๒๐
ตารางที่ ๒๕ จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามลักษณะการเข้าเมือง ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒	๒๐
ตารางที่ ๒๖ จำนวนโรงเรียน ห้องเรียน ครูและนักเรียน จำแนกตามเพศ และสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๒	๒๑
ตารางที่ ๒๗ สถานศึกษา อาจารย์ และนักศึกษา ในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ และสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๒	๒๒
ตารางที่ ๒๘ วัด สำนักสงฆ์ โบสถ์คริสต์ มัสยิด พระภิกษุ และสามเณร จำแนกเป็นรายอำเภอ พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๓
ตารางที่ ๒๙ จำนวนสถานพยาบาล ปีงบประมาณ ๒๕๕๗-๒๕๖๒	๒๓
ตารางที่ ๓๐ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ที่สำคัญและประชากรต่อเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ ปีงบประมาณ ๒๕๕๗-๒๕๖๒	๒๔
ตารางที่ ๓๑ สถิติคดีอาญา ๔ กลุ่ม จำแนกตามประเภทคดีที่รับแจ้ง จังหวัดปทุมธานี พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๖๑	๒๔
ตารางที่ ๓๒ ปริมาณขยะมูลฝอย จำแนกรายอำเภอ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๖
ตารางที่ ๓๓ ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในปี ๒๕๖๒	๒๖
ตารางที่ ๓๔ พื้นที่กำจัดขยะ และจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำขยะไปกำจัด ปี ๒๕๖๒	๒๗

จังหวัดปทุมธานี

1. ประวัติจังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานีมีการตั้งถิ่นฐานบ้านเมืองไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ปี ตั้งแต่รัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แห่งกรุงศรีอยุธยา เมื่อปีพุทธศักราช ๒๒๐๒ มังนันทมิตรได้กวาดต้อนครอบครัวมอญเมืองเมาะตะมะ อพยพหนีภัยจากศึกพม่า เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกรุงเทพทวารวดีศรีอยุธยา ซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ครอบครัวมอญเหล่านั้น ไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านสามโคก จากนั้นมาชุมชนสามโคกได้พัฒนามาเป็นลำดับ ต่อมาในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช แห่งกรุงธนบุรี ชาวมอญได้อพยพหนีพม่าเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร อีกเป็นครั้งที่ ๒ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ อนุญาตให้ตั้งบ้านเรือนที่บ้านสามโคก และครั้งสุดท้ายในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้มีการอพยพชาวมอญครั้งใหญ่จากเมืองเมาะตะมะ เข้าสู่ประเทศไทย เรียกว่า “มอญใหญ่” พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ชาวมอญบางส่วนตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านสามโคก เช่นเดียวกัน จากชุมชนขนาดเล็ก “บ้านสามโคก” จึงกลายเป็น “เมืองสามโคก” ในกาลต่อมา

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงเอาพระทัยใส่ดูแล ทำนุบำรุงชาวมอญเมืองสามโคก มิได้ขาด ครั้งเมื่อเดือน ๑๑ พุทธศักราช ๒๓๕๘ ได้เสด็จประพาสออกเยี่ยมพสกนิกรที่เมืองสามโคก และประทับที่พลับพลาริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งซ้ายเยื้องเมืองสามโคก ยังความปลาบปลื้มใจให้แก่ชาวมอญเป็นล้นพ้น จึงได้พากันหลั่งไหล นำดอกบัวขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเป็นราชสักการะอยู่เป็นเนืองนิจ ยังความซาบซึ้งในพระราชหฤทัยเป็นที่ยิ่ง จึงบันดาลพระราชหฤทัยให้พระราชทานนามเมืองสามโคกเสียใหม่ว่า “เมืองประทุมธานี”

จากเอกสารทางประวัติศาสตร์ กรมศิลปากรสันนิษฐานว่า นามเมือง “ประทุมธานี” น่าจะมีที่มาจากการที่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ โปรดเกล้าฯ พระราชทานเมื่อคราวที่เสด็จฯ ไปรับบัวจากชาวมอญ ในเทศกาลประเพณีรับบัวที่สามโคก ซึ่งจัดขึ้นในเดือน ๑๑ จ.ศ. ๑๑๗๗ อันเป็นช่วงเวลาที่บัวออกดอกเป็นจำนวนมาก จึงได้พระราชทานนามให้สมกับเป็นแหล่งบัวชุกชุม อย่างไรก็ตาม สำหรับวันที่แน่นอนของการพระราชทานนาม เนื่องจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์มิได้ระบุไว้ จึงมีการสันนิษฐานเทียบเคียงจากวันที่เริ่มประเพณีรับบัว วันขึ้น ๑๓ ค่ำ เดือน ๑๑ เรื่อยไปจนวันออกพรรษา ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑

สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร ได้สรุปว่า ถ้าถือว่าประเพณีรับบัวเริ่มในวันขึ้น ๑๓ ค่ำ เดือน ๑๑ ก็พอจะอนุมานได้ว่า วันพระราชทานนามเมือง “ประทุมธานี” ตรงกับวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๓๕๘ อย่างไรก็ตาม การที่จะนำข้อสรุปว่า วันพระราชทานนามเมือง “ประทุมธานี” ตรงกับวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๓๕๘ ไปใช้อ้างอิง ต้องระบุให้เข้าใจโดยทั่วกันว่า เป็นการสันนิษฐานแบบอนุมานเท่านั้นที่มีข้อมูลปรากฏ เนื่องจากยังไม่พบหลักฐานที่ชัดเจนในการบันทึกเรื่องนี้ (กรมศิลปากร)

พ.ศ. ๒๔๕๙ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงให้ใช้คำว่า “จังหวัด” แทนคำว่าเมือง ดังนั้น เมืองประทุมธานี จึงเป็นจังหวัดประทุมธานีเป็นต้นมา โดยเปลี่ยนการเขียนใหม่ด้วย คือ “ประทุมธานี” เป็น “ปทุมธานี” ขึ้นอยู่กับมณฑลกรุงเก่า มีเขตการปกครอง ๓ อำเภอ คือ อำเภอบางกะดี อำเภอสสามโคก และอำเภอเชียงราก ทั้งสามอำเภอดังอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาใกล้กัน และมีอาณาเขตการปกครองของแต่ละอำเภอเป็นแนวลึกไปทางทิศตะวันตก ซึ่งไม่เหมาะแก่การปกครองเป็นอย่างยิ่ง ทางราชการจึงได้ประกาศให้แบ่งเขตการปกครองเสียใหม่ และให้ย้ายอำเภอเชียงราก ไปตั้งที่ตำบลระแหง ทางทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี เรียกว่า “อำเภอระแหง” ไปก่อน ตามหนังสือศาลากลางเมืองประทุมธานี

ที่ 824/3228 ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2458 แล้วให้เปลี่ยนชื่ออำเภอ ระแหง เป็นอำเภอลาดหลุมแก้ว แต่นั้นเป็นต้นมา

ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ทางราชการให้ยุบจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อ พ.ศ. 2475 ทำให้จังหวัดปทุมธานีมีเขตพื้นที่อีก 4 อำเภอเพิ่มเข้ามารวมเป็น 7 อำเภอ คือ อำเภอบางกะดี อำเภอสามโคก อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอฉะเชิงเทรา อำเภอลำลูกกา อำเภอบางหวาย อำเภอหนองเสือ (สำหรับอำเภอบางหวาย ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น "อำเภอคลองหลวง" เมื่อปี พ.ศ. 2448 เมื่อทางราชการ โดยบริษัทชุดคลองแลคูนาสยาม ได้ชุดคลองที่สองเชื่อมคลองรังสิตทางทิศใต้กับคลองระพีพัฒน์ ทางทิศเหนือแล้วเสร็จ เนื่องจากตัวอาคารที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ริมคลองที่หลวง (ราชการ) ได้ชุดขึ้น

เมื่อนายสุธี โอบอ้อม มาดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ได้สนใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของเมืองปทุมธานีเป็นอย่างมาก ได้สำรวจค้นหาศาลหลักเมืองปทุมธานี และสอบถามชาวเมืองปทุมธานี ปรากฏว่า เมืองนี้ได้โยกย้ายตัวเมืองอยู่หลายครั้ง และไม่เคยมีศาลหลักเมืองมาก่อนเหมือนเมืองอื่น ๆ จึงดำริเห็นเป็นสำคัญว่า ควรจะสร้างศาลหลักเมืองไว้ให้มั่นคง เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวปทุมธานี พร้อมทั้งให้เกิดความรักสามัคคีกันให้มากยิ่งขึ้น ทั้งยังจะนำความสงบสุขร่มเย็นมาสู่เมืองด้วย ความดำรินี้จึงเห็นพ้องต้องกันระหว่างข้าราชการ พ่อค้าแม่ค้า และประชาชน ได้ร่วมกันสละทรัพย์คนละเล็กคนละน้อย เมื่อดำเนินการสร้างศาลหลักเมืองขึ้นศาลหลักเมืองแบบจตุรมุขยอดปราสาทเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้กำหนดการประกอบพิธียกเสาหลักเมืองจังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2521 โดยมี ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานในพิธี มีการสมโภชเฉลิมฉลองเป็นงานใหญ่ยิ่งเอกริก

ศาลหลักเมืองจึงตั้งเด่นเป็นสง่า อยู่หน้าศาลากลางจังหวัดปทุมธานี มีผู้คนมากราบไหว้บูชา กันอยู่มิได้ขาด นับว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวปทุมธานี ให้มีความรักสมัครสมานสามัคคีกัน ให้แข็งแรง เพื่อปกป้องคุ้มครองสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อันเป็นที่เคารพภักดียิ่งชีวิตของชาวไทยไว้ให้มั่นคงถาวรสืบไปชั่วกาลนาน

สัญลักษณ์จังหวัดปทุมธานี (ตราประจำจังหวัด)

รูปร่างกลมมีสัญลักษณ์ดอกบัวหลวงสีชมพูอยู่ตรงกลาง และรวงข้าวสีทองอยู่ ๒ ข้าง
ดอกบัวและต้นข้าว หมายถึง ความสมบูรณ์ด้วย พืชพันธุ์ธัญญาหาร
จังหวัดปทุมธานี ใช้อักษรย่อว่า "ปท"

คำขวัญของจังหวัดปทุมธานี

“ถิ่นบัวหลวง เมืองรวงข้าว เชื้อชาวมอญ นครธรรมะ
พระตำหนักรวมใจ สดใสเจ้าพระยา ก้าวหน้าอุตสาหกรรม”

ธงประจำจังหวัดปทุมธานี

ความหมายของธงประจำจังหวัด

สีน้ำเงิน หมายถึง พระมหากษัตริย์

สีขาว หมายถึง ศาสนา

ดอกบัวหลวงกับต้นข้าว หมายถึง ความอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดอกบัวและข้าว

ความหมายรวมของธงประจำจังหวัดปทุมธานี จึงหมายความว่าชาวจังหวัดปทุมธานี เป็นหมู่คณะที่มีความรักและความสามัคคีเป็นปึกแผ่นอันเป็นส่วนหนึ่งของชาติไทย ที่มีความจงรักภักดีต่อ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ความสำคัญของธงประจำจังหวัดปทุมธานี

เป็นการเชิดชูเกียรติของจังหวัด บ่งบอกถึงสัญลักษณ์ของจังหวัด เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวหัวใจ ชาวจังหวัดปทุมธานี ให้มีความรักท้องถิ่นและมีความร่วมมือร่วมใจกันสร้างสรรค์ ความเจริญ และมีความเอื้อ อารีต่อกัน

ดอกไม้ประจำจังหวัดปทุมธานี

ดอกบัวหลวง

ต้นไม้ประจำจังหวัดปทุมธานี

ต้นปาริชาติ

2. ข้อมูลทั่วไป

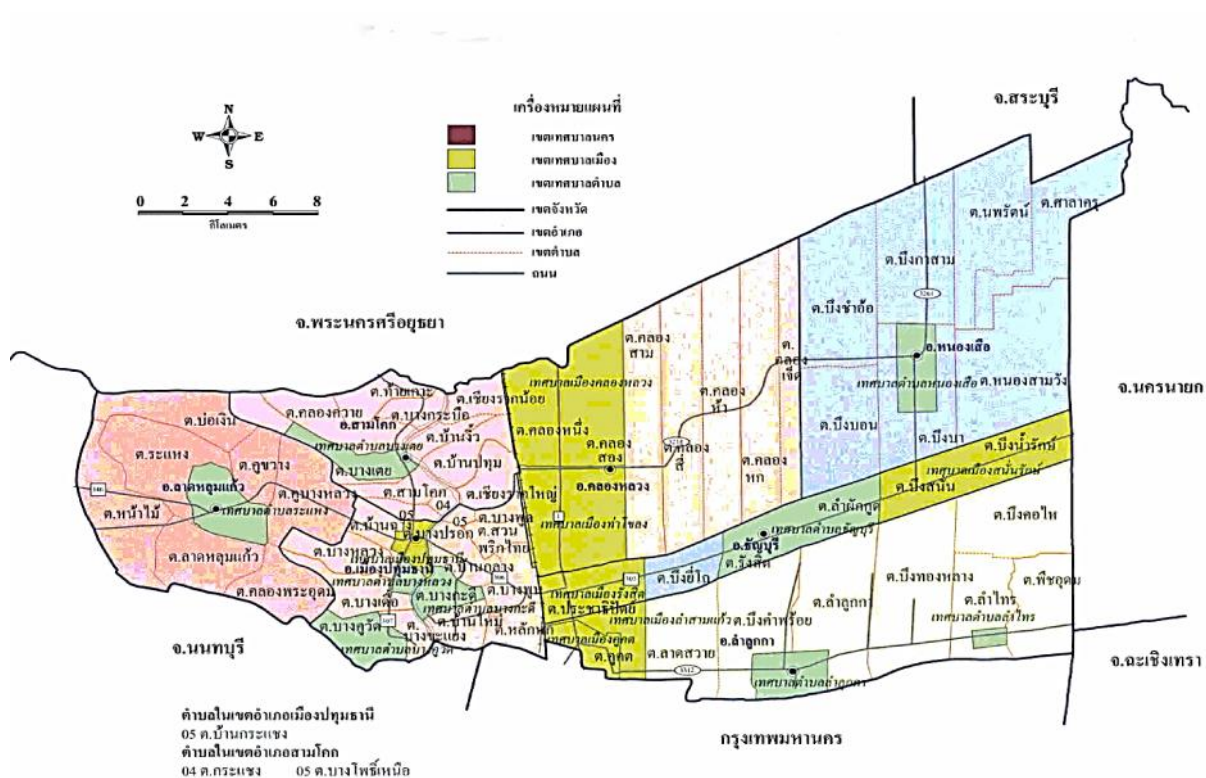
2.๑ ที่ตั้งและพื้นที่

จังหวัดปทุมธานี ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๔ องศาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๐ องศาตะวันออก อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ๒.๓๐ เมตร มีพื้นที่ประมาณ 1,525.856 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 953,660 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของพื้นที่ภาคกลาง ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) ระยะทางประมาณ 27.8 กิโลเมตร มีพื้นที่การเกษตร 510,383 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 53.52) และมีพื้นที่รับน้ำชลประทาน 683,124 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 72 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด ครอบคลุมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด

2.๒ อาณาเขต

- ทิศเหนือ - ติดกับอำเภอบางไทร อำเภอบางปะอิน และอำเภอมั่นนอย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอหนองแค และอำเภอนิหารแดง
จังหวัดสระบุรี
- ทิศตะวันออก - ติดกับอำเภอนครชัย จังหวัดนครนายก และอำเภอบางน้ำเปรี้ยว
จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ทิศตะวันตก - ติดกับอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
- ทิศใต้ - ติดกับเขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตสายไหม เขตบางเขน
เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร และอำเภอปากเกร็ด อำเภอบางบัวทอง
จังหวัดนนทบุรี

แผนที่แสดงขอบเขตจังหวัดปทุมธานี

2.๓ การปกครอง

จังหวัดปทุมธานีแบ่งการปกครองเป็น 7 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอธัญบุรี อำเภอลองหลวง อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอสามโคก และอำเภอหนองเสือ รวม 60 ตำบล 345 หมู่บ้าน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 65 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 9 แห่ง เทศบาลตำบล 17 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 37 แห่ง

ราชการส่วนภูมิภาค 34 ส่วนราชการ

ราชการส่วนกลางและรัฐวิสาหกิจ 89 หน่วยงาน

2.4 ประชากร

ข้อมูล กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จังหวัดปทุมธานี มีประชากรรวม 1,163,604 คน เป็นชาย 552,156 คน และหญิง 611,448 คน ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ย 762.6 คน/ตารางกิโลเมตร ประชากรอาศัยอยู่มากที่สุดคืออำเภอลำลูกกา รองลงมาคือ อำเภอลองหลวง อำเภอธัญบุรี และอำเภอเมืองปทุมธานี ตามลำดับ

ตาราง 1 เขตการปกครองและจำนวนประชากร ปี 2562

อำเภอ	เขตการปกครอง				ประชากร (คน)			ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)
	เทศบาลนคร/ เทศบาลเมือง/ เทศบาลตำบล	องค์การบริหาร ส่วนตำบล	ตำบล	หมู่บ้าน (นอกเขต เทศบาล)	รวม	ชาย	หญิง	
จังหวัดปทุมธานี	27	37	60	345	1,163,604	552,156	611,448	762.6
เมืองปทุมธานี	10	5	14	27	208,118	98,860	109,258	2,191.5
คลองหลวง	2	5	7	71	284,647	133,266	151,381	951.5
ธัญบุรี	4	-	6	-	212,308	99,668	112,640	1,891.5
หนองเสือ	1	7	7	66	54,153	26,857	27,296	130.9
ลาดหลุมแก้ว	3	5	7	46	67,674	33,028	34,646	359.7
ลำลูกกา	5	6	8	89	281,117	133,488	147,629	944.2
สามโคก	2	9	11	46	55,587	26,989	28,598	585.3

ที่มา: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

2.5 ประชากรแฝง

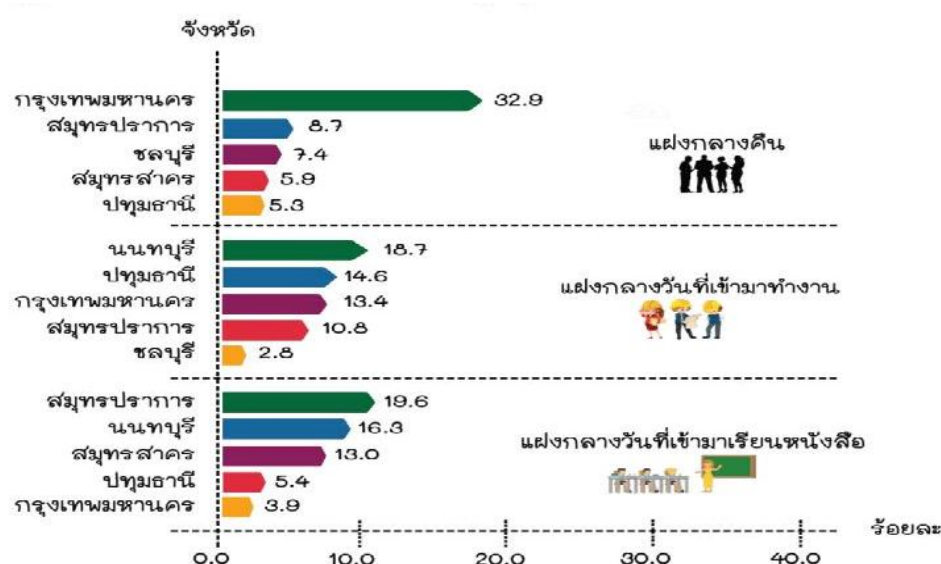
ข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประชากรแฝงในประเทศไทย พ.ศ. 2562 จังหวัดปทุมธานี มีประชากรแฝง 516,000 คน แยกเป็นประชากรแฝงกลางคืนที่มาพักอาศัยในจังหวัดปทุมธานี โดยไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน 369,000 คน มากเป็นลำดับที่ 5 ของประเทศ และประชากรแฝงกลางวัน ซึ่งหมายถึงผู้ที่พักอาศัยอยู่ในจังหวัดอื่นและเข้ามาใช้ชีวิตในจังหวัดปทุมธานีในเวลากลางวัน 147,000 คน เป็นผู้เข้ามาทำงาน 138,000 คน มากเป็นลำดับที่ 2 ของประเทศ รองจากจังหวัดนนทบุรี และเข้ามาเรียนหนังสือในเวลากลางวัน 9,000 คน มากเป็นลำดับที่ 4 ของประเทศ

ตาราง 2 ประชากรแฝงจำแนกตามประเภท พ.ศ. 2558 - 2562

ประชากรแฝง	2558	2559	2560	2561	2562
รวม	495,494	567,464	538,404	505,086	516,000
ประชากรแฝงกลางคืน	375,123	405,180	342,996	315,298	369,000
ประชากรแฝงกลางวัน	120,371	162,284	195,408	189,788	147,000
- เข้ามาทำงาน	105,260	142,771	179,127	173,369	138,000
- เข้ามาเรียนหนังสือ	15,111	19,513	16,281	16,419	9,000

ที่มา: การสำรวจการย้ายถิ่นของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนภูมิแสดงร้อยละของประชากรแฝงสูงสุดในจังหวัด 5 อันดับแรก

ที่มา : การสำรวจการย้ายถิ่นของประชากร พ.ศ. 2562

2.6 โครงสร้างพื้นฐาน

2.6.1 ไฟฟ้า

พื้นที่จังหวัดปทุมธานีอยู่ในเขตความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้บริการ 9 แห่ง ปี 2562 มีผู้ใช้ไฟฟ้า 533,945 ราย มียอดการใช้ไฟฟ้ารวม 9,922 ล้านกิโลวัตต์-ชั่วโมง เพื่อขึ้นจากปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 32.96

ตาราง 3 ผู้ใช้ไฟฟ้า และปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้ ปี พ.ศ. 2558 - 2562

ประเภทผู้ใช้	2558	2559	2560	2561	2562
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	458,679	483,915	496,450	514,460	533,945
พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้ (ล้านกิโลวัตต์-ชั่วโมง)	7,205.6	7,444.2	7,441.4	7,462.4	9,922.1

ที่มา: การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

2.6.2 ประปา

จังหวัดปทุมธานีอยู่ในเขตความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาค มีสำนักงานการประปาส่วนภูมิภาคให้บริการ 4 แห่ง ปี 2562 ผลิตน้ำประปา 205.5 ล้านลูกบาศก์เมตร และจ่ายน้ำให้กับผู้ใช้น้ำในจังหวัดปทุมธานี 345,683 ราย ปริมาณน้ำที่จำหน่าย 117.6 ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 5.08

ตาราง 4 ผู้ใช้น้ำ และปริมาณการใช้น้ำ จำแนกตามสาขาของการประปาส่วนภูมิภาค ปี พ.ศ. 2559 – 2562

รายการ	2559	2560	2561	2562
ผู้ใช้น้ำ (ราย)	307,897	317,366	331,285	345,683
ปริมาณน้ำผลิตจริง (ลูกบาศก์เมตร)	176,013,128	179,230,470	193,202,796	205,523,062
ปริมาณน้ำขาย (ลูกบาศก์เมตร)	111,103,699	111,074,853	111,930,441	117,625,711

ที่มา: การประปาส่วนภูมิภาค

2.6.3 การคมนาคม

ทางรถยนต์ มีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญผ่านพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ดังนี้

- **ทางหลวงหมายเลข 1** (ถนนพหลโยธิน) เป็นทางหลวงสายหลักเชื่อมกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กับภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอลำลูกกา อำเภอธัญบุรี และอำเภอคลองหลวง

- **ทางหลวงพิเศษหมายเลข 91 หรือ ถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานครรอบที่ 3** เป็นโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายหลัก มีระยะทางยาว 245 กิโลเมตร เป็นโครงข่ายทางหลวงที่มีความสำคัญในการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งกับพื้นที่บริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเอเชียสาย 2 และ ทางหลวงเอเชีย สาย 123 ผ่านปทุมธานี ที่พื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอหนองเสือ อำเภอธัญบุรี และอำเภอลำลูกกา

- **ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 305 หรือถนนรังสิต-นครนายก** เป็นถนนแนวตะวันตก-ตะวันออก เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดปทุมธานีกับจังหวัดนครนายก ระยะทางตลอดทั้งสาย 74.811 กิโลเมตร และเป็นเส้นทางอำนวยความสะดวกการเดินทางเข้าสู่จังหวัดนครนายกและจังหวัดใกล้เคียง โดยไม่ต้องใช้ถนนพหลโยธิน

- **ทางหลวงหมายเลข 306** เป็นทางหลวงสายหลักในแนวเหนือ-ใต้ เชื่อมต่อกับจังหวัดนนทบุรี ผ่านย่านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมที่สำคัญของจังหวัด มีปริมาณการจราจรหนาแน่น

- **ทางหลวงหมายเลข 307** เป็นทางหลวงสายหลักในเขตผังเมืองรวมแนวเหนือ-ใต้ เชื่อมโครงข่ายรอบนอกที่สำคัญ ได้แก่ ทางหลวงหมายเลข 345, 346 และทางหลวงหมายเลข 306 ผ่านย่านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และสถานที่ราชการของจังหวัด มีการพัฒนาพื้นที่สองข้างทาง และมีปริมาณการจราจรหนาแน่นมาก

- **ทางหลวงหมายเลข 345** เป็นโครงข่ายทางหลวงสายหลักด้านทิศใต้ที่สำคัญของทางหลวงวงแหวนรอบนอก ไปยังจังหวัดภาคใต้ ภาคตะวันตก และภาคเหนือ

- **ทางหลวงหมายเลข 346** (ปทุมธานี - ลาดหลุมแก้ว) เชื่อมจังหวัดปทุมธานี กับจังหวัดนครปฐม และจังหวัดสุพรรณบุรี ผ่านอำเภอเมืองปทุมธานี และอำเภอลาดหลุมแก้ว

- **ทางหลวงหมายเลข 347** (บางขุน - ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร) เป็นทางหลวงสายหลักด้านทิศเหนือที่เชื่อมกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และภาคเหนือ ผ่านอำเภอเมืองปทุมธานี และอำเภอสамโคก

- **ถนนกาญจนาภิเษก หรือ ถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร** มีระยะทางส่วนใหญ่เป็น **ทางหลวงพิเศษหมายเลข 9** เป็นถนนสายสำคัญที่มีเส้นทางเชื่อมต่อกันเป็นวงแหวนล้อมรอบตัวเมืองกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ รวมถึงผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้วย มีระยะทางตลอดทั้งสายรวม 168 กิโลเมตร

ทางรถไฟ มีเส้นทางรถไฟสายเหนือ และสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่าน โดยมีจุดจอดรถที่สถานีรถไฟรังสิต และสถานีเชียงราก และมีจุดจอดรับส่งผู้โดยสารระยะสั้นเพื่อเดินทางไปยังกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง ที่หมู่บ้านรัตนโกสินทร์ และรถไฟฟ้า 2 เส้นทาง คือ รถไฟฟ้าสายสีแดง (บางซื่อ - รังสิต) อยู่ระหว่างการก่อสร้างรถไฟฟ้า มีสถานีที่จังหวัดปทุมธานี 2 สถานี คือ สถานีหลักหก และสถานีรังสิต และรถไฟฟ้าสายสีเขียว หมอชิต - สะพานใหม่ - คูคต

ตาราง 5 จำนวนถนนทางหลวงจำแนกตามประเภทและหน่วยงานที่รับผิดชอบ พ.ศ.2562

รายการ	รวม	จำแนกตามประเภทวัสดุ		จำแนกตามปริมาณช่องจราจร			
		คอนกรีต	ลาดยาง	หนึ่งช่องจราจร	สองช่องจราจร	สี่ช่องจราจร	มากกว่าสี่ช่องจราจร
แขวงทางหลวงปทุมธานี							
จำนวน (เส้นทาง)	16	9	7	2	2	2	10
ระยะทาง (กม.)	252.1	99.1	153.1	28.05	54.48	71.74	97.79
แขวงทางหลวงชนบทปทุมธานี							
จำนวน (เส้นทาง)	37	8	29	-	27	-	-
ระยะทาง (กม.)	480.18	17.75	462.80	-	430	-	-

ที่มา : แขวงทางหลวงปทุมธานี และแขวงทางหลวงชนบทปทุมธานี

3. เศรษฐกิจ

3.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Province Product : GPP)

จังหวัดปทุมธานี มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Province Product : GPP) ปี 2561 จำนวน 403,797 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 คิดเป็นร้อยละ 5.2 (ปี 2560 มูลค่า GPP 383,905 ล้านบาท) เป็นลำดับที่ 6 ของประเทศ (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) อัตราการขยายตัว ร้อยละ 3.1 มูลค่าทางเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดปทุมธานี มาจากภาคอุตสาหกรรม โดยในปี 2561 มีมูลค่า 215,794 ล้านบาท รองลงมาคือภาคบริการ มีมูลค่า 181,315 ล้านบาท สำหรับภาคการเกษตรมีมูลค่า 6,689 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 482 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.8

ตารางที่ 6 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปทุมธานี ปี 2559 - 2561

หน่วย : ล้านบาท

สาขาการผลิต		2559	2560	2561
ภาคเกษตร		5,789	6,207	6,689
1	เกษตรกรรมการล่าสัตว์ การป่าไม้และการประมง	5,789	6,207	6,689
ภาคนอกเกษตร		341,125	377,698	397,108
อุตสาหกรรม		197,131	216,839	215,794
2	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	133	112	118
3	อุตสาหกรรม	185,025	202,558	203,401
4	การไฟฟ้า แก๊สและการประปา	9,546	11,415	9,683
5	การจัดหาน้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	2,427	2,754	2,592
การบริการ		143,995	160,859	181,315
6	การก่อสร้าง	11,901	11,801	11,482
7	การขายส่งการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์	53,144	65,417	72,533
8	การขนส่งสถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	8,398	9,288	10,045
9	โรงแรมและภัตตาคาร	4,185	4,714	5,312
10	ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	3,583	3,651	4,327
11	ตัวกลางทางการเงิน	15,290	15,279	15,998
12	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	12,924	13,193	17,664
13	วิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ	2,346	2,856	3,015
14	การบริหารและบริการสนับสนุน	4,983	5,196	5,437
15	การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	6,266	6,949	8,146
16	การศึกษา	11,269	12,180	15,834
17	การบริการด้านสุขภาพและสังคม	5,680	6,013	6,619
18	ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	959	999	1,135
19	อื่นๆ	3,067	3,324	3,767
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) : (ล้านบาท)		346,915	383,905	403,797
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)		214,452	229,575	233,593
ประชากร (1,000 คน)		1,618	1,672	1,729

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3.2 ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita)

ปี 2561 จังหวัดปทุมธานี มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita) เท่ากับ 233,593 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 4,018 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.8 โดยมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว เป็นลำดับที่ 12 ของประเทศ (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)

3.3 อุตสาหกรรม

ปี 2563 (ข้อมูล ณ 31 กรกฎาคม 2563) มีโรงงานอุตสาหกรรมได้รับอนุญาตให้ประกอบการ (สะสมจำพวก 2,3) 3,760 โรงงาน เงินทุน 592,546.705 บาท คนงาน 307,318 คน โดยพื้นที่ที่มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่มากที่สุด คือ อำเภอลองหลวง จำนวน 1,192 โรงงาน (ร้อยละ 31.56) รองลงมา คือ อำเภอลำลูกกา จำนวน 936 โรงงาน (ร้อยละ 24.78) และอำเภอลาดหลุมแก้ว 487 โรงงาน (ร้อยละ 12.89) ตามลำดับ

จำพวกที่	จำนวนโรงงาน	จำนวนเงินลงทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน
1	17	70.215	228
2	398	4,495.077	6,465
3	3,362	588,051.628	300,853
รวม	3,777	592,616.919	307,547

ตารางที่ 7 ประเภทโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามจำพวกโรงงาน ปี 2563

หมายเหตุ จำพวกที่ 2 คือ ต้องแจ้งให้ทราบก่อนการประกอบกิจการโรงงาน

จำพวกที่ 3 คือ ต้องได้รับอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินกิจการได้

(ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี ข้อมูล ณ 31 กรกฎาคม 2563)

ตาราง 8 สถานประกอบการอุตสาหกรรม จำนวนเงินทุน และจำนวนคนงาน จำแนกรายอำเภอ พ.ศ. 2563

อำเภอ	สถานประกอบการ อุตสาหกรรม	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
รวม	3,777	592,616.919	307,546
คลองหลวง	1,192	328,590.466	57,716
เมืองปทุมธานี	455	117,162.820	135,054
ลาดหลุมแก้ว	487	46,869.845	32,956
ลำลูกกา	936	45,965.530	44,107
สามโคก	341	26,057.678	12,732
ธัญบุรี	282	24,403.479	21,710
หนองเสือ	84	3,567.102	3,271

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2563

ตาราง 9 สถานประกอบการอุตสาหกรรม จำนวนเงินทุน และจำนวนคนงาน พ.ศ. 2555 - 2563

ปี พ.ศ.	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน(บาท)	จำนวนคนงาน(คน)
2555	3,222	376,147,015,725	280,339
2556	3,298	403,408,615,053	282,180
2557	3,532	467,652,758,677	285,715
2558	3,632	517,347,467,457	268,564
2559	3,757	525,084,027,041	281,809

ปี พ.ศ.	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน(บาท)	จำนวนคนงาน(คน)
2560	3,862	553,113,926,091	291,684
2561	3,953	562,372,676,196	300,838
2562	3,283	578,732,042,055	297,277
2563 *	3,777	592,616,919,000	307,546

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี
(ปี 2563* ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2563)

จังหวัดปทุมธานี มีการจัดพื้นที่อุตสาหกรรมในลักษณะชุมชนอุตสาหกรรม ทั้งหมด 14 ชุมชน
รวม 315 โรงงาน เงินลงทุน 249,437,536 ล้านบาท คนงานรวม 85,118 คนแฟคเตอรีแลนด์ รวม 14 แห่ง

ตารางที่ 10 จำนวนโรงงานแยกตามชุมชนอุตสาหกรรม

ลำดับ	ชื่อนิคมฯ	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	เงินลงทุน (บาท)	คนงาน (คน)
1	นวนคร	169	199,901.896	65238
2	สวนอุตสาหกรรมบางกะดี	32	47,313.802	15061
3	แฟคคอม	15	405.918	953
4	รังสิตปาร์กเพอร์ตี	14	461.264	665
5	บิ๊กแลนด์	23	265.389	652
6	อรดา	18	228.673	464
7	แฟคเฮ้าส์	15	168.132	515
8	ไทยชูซูกิ	1	200.000	815
9	แจนเซน มินิแฟคตอรี	14	220.647	401
10	เอ็มเอ็มซี มินิแฟคตอรี (นวไท)	8	175.510	257
11	ศรีปทุมมินิแฟคตอรี	1	12.500	10
12	บิ๊กล็อตแฟคตอรี	3	62.600	71
13	เคที แฟคตอรี พาร์ค	1	5.000	5
14	บิ๊กเกอร์แลนด์	1	16.205	11
รวม		315	249,437.536	85118

สาขาอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด 5 อันดับแรกของจังหวัดปทุมธานี ได้แก่

1. อุตสาหกรรมโลหะ	จำนวน 539 โรงงาน
2. อุตสาหกรรมอาหาร	จำนวน 409 โรงงาน
3. อุตสาหกรรมพลาสติก	จำนวน 317 โรงงาน
4. อุตสาหกรรมขนส่ง	จำนวน 292 โรงงาน
5. อุตสาหกรรมเคมี	จำนวน 279 โรงงาน

3.4 การค้าและบริการ

จังหวัดปทุมธานี มีศูนย์การค้าส่งสินค้าทางการเกษตร ประเภทพืชผัก และผลไม้ขนาดใหญ่ของประเทศ คือ ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง และตลาดไอยรา (ตลาดผลไม้เกรดคัดพิเศษ) มีศูนย์การค้าขนาดใหญ่ ได้แก่ ฟิวเจอร์พาร์ครังสิต และศูนย์สินค้าไอทีขนาดใหญ่ที่ เซียร์ รังสิต มีผู้ทำงานในภาคการค้าและบริการประมาณ 208,093 คน หรือร้อยละ 15.3 ของผู้มีงานทำ ภาคการค้าและบริการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับจังหวัดเป็นอันดับสองรองจากภาคอุตสาหกรรม โดยในปี พ.ศ. 2561 มีมูลค่า 72,533 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) มีอัตราการขยายตัวลดลง จากร้อยละ 19.6 ในปี 2560 เป็นร้อยละ 8.3 ในปี 2561

ตาราง 11 มูลค่าเพิ่ม และอัตราการขยายตัวของสาขาการค้าส่งค้าปลีก พ.ศ. 2557 – 2561

รายการ	2557	2558	2559	2560	2561
มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)	44,584	48,028	53,144	65,417	72,533
สัดส่วนเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์จังหวัด (ร้อยละ)	18.3	19.0	20.9	23.4	25.2
มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ ปี 2545 (ล้านบาท)	31,682	33,052	34,824	41,666	45,110
อัตราการขยายตัว	4.1	4.3	5.4	19.6	8.3

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ณ สิ้นปี พ.ศ. 2562 มีนิติบุคคลจดทะเบียน และคงอยู่ทั้งสิ้น 34,300 ราย จำแนกเป็นบริษัทจำกัด 26,116 ราย ห้างหุ้นส่วนจำกัด 8,100 ราย ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล 37 ราย และบริษัทจำกัด (มหาชน) 47 ราย โดยอำเภอลำลูกกา มีจำนวนนิติบุคคลมากที่สุด 10,677 แห่ง รองลงมาคือ อำเภอลองหลวง 9,146 แห่ง อำเภอธัญบุรี 5,786 แห่ง และอำเภอเมืองปทุมธานี 5,786 แห่ง ตามลำดับ

ตาราง 12 จำนวนผู้จดทะเบียนนิติบุคคลที่คงอยู่ จำแนกตามประเภทการจดทะเบียน เป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2560 - 2562

อำเภอ	บริษัทจำกัด			ห้างหุ้นส่วนจำกัด			ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล			บริษัทมหาชนจำกัด		
	2560	2561	2562	2560	2561	2562	2560	2561	2562	2560	2561	2562
รวมยอด	20,608	23,330	26,116	6,994	7,589	8,100	36	37	37	44	46	47
เมืองปทุมธานี	3,596	4,036	4,525	1,082	1,160	1,243	6	6	6	11	11	12
คลองหลวง	5,446	6,146	6,932	1,917	2,087	2,178	25	25	25	10	11	11
ธัญบุรี	3,352	3,848	4,287	1,305	1,402	1,492	3	3	3	5	6	6
หนองเสือ	211	242	249	95	103	119	-	-	-	-	-	-
ลาดหลุมแก้ว	741	835	956	330	353	384	-	-	-	1	1	1
ลำลูกกา	6,524	7,401	8,283	1,997	2,195	2,375	2	3	3	16	16	16
สามโคก	738	822	884	268	289	309	-	-	-	1	1	1

ที่มา : สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดปทุมธานี

3.4 การเงินและการคลัง

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 สำนักงานสรรพากรพื้นที่จังหวัดปทุมธานีทั้ง 2 แห่งจัดเก็บภาษีรวมกันทั้งสิ้น 40,707.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน ๓๘,๗๑๗.๒ ล้านบาท (ร้อยละ 5.1)

ในส่วนของภาษีสรรพสามิตจัดเก็บได้ทั้งสิ้น 29,595.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าจำนวน ๒๗,๒๕๗.๓ ล้านบาท (ร้อยละ 8.6)

ตาราง 13 รายได้จากการจัดเก็บเงินภาษีของกรมสรรพากร กรมสรรพสามิต ปีงบประมาณ 2558-๒๕62

หน่วย : ล้านบาท

หน่วยงาน	2558	2559	25560	2561	2562	การเปลี่ยนแปลง (%)
กรมสรรพากร	๓๖,๑๙๗.๐	๓๘,๙๓๗.๓	๓๗,๕๗๙.๗	๓๘,๗๑๗.๒	40,707.0	5.1
กรมสรรพสามิต	๓๑,๙๔๙.๘	๓๑,๕๒๘.๕	๓๒,๑๒๖.๔	๒๗,๒๕๗.๓	29,595.8	8.6

ที่มา: กรมสรรพากร, สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่จังหวัดปทุมธานี 1,2

3.5 เกษตรกรรม

จังหวัดปทุมธานีมีพื้นที่ทั้งหมด 953,660 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตร 510,383 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 53.52 ของพื้นที่จังหวัด มีครัวเรือนเกษตรกร 23,345 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 3.98 ของครัวเรือนทั้งหมด โดยเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานีถือครองที่ดินเพื่อการเกษตร รวม 510,383 ไร่ แยกเป็นพื้นที่ดินเช่า 440,571 ไร่ (ร้อยละ 86.4) และที่ดินของตนเอง 69,812 ไร่ (ร้อยละ 13.6) มีพื้นที่รับน้ำชลประทาน 683,124 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 72 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด ครอบคลุมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด

ตาราง 14 พื้นที่ถือครองทางการเกษตรจำแนกตามลักษณะการถือครองและชนิดของพืชปีการเพาะปลูก 2559/60-62

หน่วย : ไร่

รายการ	2559/60	2560/61	2561/62
ที่ถือครองทำการเกษตรรวม	510,576	510,504	510,383
ของตนเอง	69,654	69,816	69,812
เช่า	440,922	440,688	440,571
จำแนกตามชนิดของพืช			
ทำนา	341,417	341,420	341,277
พืชไร่	-	-	-
ที่ไม่ผลและไม้ยืนต้น	24,062	23,999	23,974
ที่สวนผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ	26,543	26,366	26,491
ที่อื่นๆ	118,555	118,719	118,641

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

➤ ด้านพืช

สินค้าเกษตรด้านพืชที่สำคัญของจังหวัดปทุมธานี มูลค่าการผลิตลำดับแรก คือ ข้าวนาปี พื้นที่ปลูก 265,062 ไร่ ผลผลิตรวม 246,704 ตัน มูลค่าการผลิต 1,788.60 ล้านบาท รองลงมา คือ กล้วยหอม พื้นที่ปลูกรวม 13,730.25 ไร่ ผลผลิตรวม 46,148 ตัน มูลค่าการผลิต 1,130.63 ล้านบาท และกล้วยน้ำว้า พื้นที่ปลูก 7,412.28 ไร่ ผลผลิตรวม 34,692 ตัน มูลค่าการผลิต 539.12 ล้านบาท ตามลำดับ

ตารางที่ 15 สินค้าเกษตรที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี ด้านพืช

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน) (ตร.ม.)**	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่) (บาท/ตรม.)**	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)
1	ข้าวนาปี	11,824	265,062.00	246,704	788.29	7.25	1,788.60
2	กล้วยหอม	812	13,730.25	46,148	3,088.00	24.50	1,130.63
3	กล้วยน้ำว้า	2,241	7,412.28	34,692	4,680.43	15.54	539.12
4	ทุเรียน **	261	3,598.00	30,644,960**	1,408.00**	15.98	489.70
5	ปาล์มน้ำมัน	329	8,286.80	28,247	3,598.00	3.04	85.87
6	ตะไคร้	385	2,880.63	8,278	2,873.81	9.18	75.99
7	ยางพารา	17	351.90	6	240.00	16.00	0.09

หมายเหตุ : ทุเรียน** หน่วย ผลผลิตรวม : ตารางเมตร และ ราคาเฉลี่ย : บาท/ตารางเมตร

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี / ณ กุมภาพันธ์ 2563

➤ ด้านประมง

สินค้าเกษตรด้านประมงที่สำคัญของจังหวัดปทุมธานี ที่มีมูลค่าสูงสุด คือ ปลานิล ผลผลิตรวม 12,087 ตัน/ปี มูลค่าการผลิต 423.07 ล้านบาท รองลงมาคือ ปลาดุก ผลผลิตรวม 9,136 ตัน/ปี มูลค่าการผลิต 365.44 ล้านบาท

ตารางที่ 16 สินค้าเกษตรที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี ด้านประมง

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)
3	ปลานิล	736	6,043.90	12,087	2,000	35	423.07
1	ปลาดุก	488	3,130.00	9,136	2,919	40	365.44
5	กุ้งขาว	78	2,214.70	1,550	700	135	209.28
4	ปลาตะเพียน	836	1,925.20	2,887	1,500	45	129.95
2	ปลาสวาย	156	1,636.40	4,091	2,500	25	102.27

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี / ข้อมูล ณ มีนาคม 2563

➤ ด้านปศุสัตว์

สินค้าเกษตรที่สำคัญด้านปศุสัตว์ของจังหวัดปทุมธานี มูลค่าการผลิตมากที่สุด คือ โคเนื้อ ผลผลิต 2,310 กก./ปี มูลค่าการผลิต 212.52 ล้านบาท รองลงมา คือ ไก่ ผลผลิต 870 กก./ปี มูลค่าการผลิต 66.12 ล้านบาท

ตารางที่ 17 สินค้าเกษตรที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี ด้านปศุสัตว์

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวน	ปริมาณผลผลิต	น้ำหนักผลผลิตเฉลี่ย	ราคาเฉลี่ย	มูลค่าการผลิต
		(ตัว)	(กก.)	(กก./ตัว)	(บาท/กก.)	(ล้านบาท)
1	โคเนื้อ	6,600	2,310	350	92.00	212.52
2	ไก่	435,000	870	2	76.00	66.12
3	เป็ด	335,000	670	2	83.00	55.61
4	สุกร	8,300	830	100	63.00	52.29
5	กระบือ	850	340	400	97.00	32.98

ที่มา : Management Chart สำนักงานคลังจังหวัดปทุมธานี / ข้อมูล ณ มีนาคม 2562

➤ สินค้าเกษตรสำคัญของจังหวัดปทุมธานี (Product Champion)

1. **ข้าวหอมปทุมธานี** (อยู่ระหว่างขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ Geographical Indications : GI) โดยข้าวหอมปทุมธานี คัดเลือกพันธุ์และปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ในปี พ.ศ. 2533 และได้รับการรับรองพันธุ์ เมื่อปี พ.ศ. 2543 มีลักษณะเด่น คือ เป็นข้าวประเภทไม่วาต่อช่วงแสงปลูกได้ทั้งปีเหมาะกับพื้นที่นาชลประทานจังหวัดปทุมธานี ให้ผลผลิตสูง คุณภาพข้าวสุกนุ่มเหนียว มีกลิ่นหอมอ่อน คล้ายข้าวหอมมะลิ มีเปลือกข้าวสีฟาง รูปทรงเมล็ดข้าวเรียวยาว จมูกข้าวเล็ก เนื้อเมล็ดข้าวมีสีขาวนวล ผิวค่อนข้างมัน เมื่อหุงสุกแล้วข้าวนุ่มค่อนข้างเหนียวและมีกลิ่นหอมอ่อนๆ ปลูกในจังหวัดปทุมธานี ครอบคลุมทั้ง 7 อำเภอ มีพื้นที่ปลูกข้าวในปี พันธุ์ปทุมธานี 1 (หอมปทุม) รวม 48,964.91 ไร่ เกษตรกร 2,142 ครัวเรือน ปริมาณผลผลิต 36,723.68 ตัน ราคาขายเฉลี่ย 9.70 บาท/กิโลกรัม ผลผลิตออกมากในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม (สนง.เกษตรจังหวัดปทุมธานี ณ มิ.ย. 63)

2. **กล้วยหอมทองปทุม (Hom Thong Pa-Thum Banana)** ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2563

กล้วยหอมทองปทุม มีลักษณะเด่น คือ รูปทรงผลใหญ่ยาว หน้าตัดค่อนข้างกลม ปลายคอดเล็กน้อย เปลือกบาง ผิววาว เนื้อเหนียว ไม่มีเมล็ด ผลดิบมีสีเขียว ผลสุกมีสีเหลืองทองนวล เนื้อเหนียวแน่นรสชาติหอมหวานมาก (ค่าความหวานตั้งแต่ 16 องศาบริกซ์) มีพื้นที่ปลูกครอบคลุมทั้ง 7 อำเภอ รวม 13,730.25 ไร่ ผลผลิต 46,148 ตัน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดที่อำเภอหนองเสือ

3. **ปลาดุก** มีเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาดุก 488 ราย ผลผลิต 9,136 ตัน มูลค่าการผลิต 365 ล้านบาท มีการผลิตแบบเกษตรแปลงใหญ่ 2 แปลงพื้นที่ 652 ไร่ เกษตรกรรวม 92 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอลำลูกกา หนองเสือ สามโคก และลาดหลุมแก้ว มีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น ปลาดุกแดดเดียว ลูกชิ้นปลาดุก ปลาดุกเส้น ปลาดุกฟู ปลาดุกร้า และหนังปลาดุกทอดกรอบ เป็นต้น

➤ **การผลิตแบบเกษตรแปลงใหญ่** จังหวัดปทุมธานีมีการผลิตเกษตรรูปแบบแปลงใหญ่ ปี 2558-2563 รวม 30 แปลง จำนวน 7 ชนิดสินค้า พื้นที่รวม 36,313.70 ไร่ เกษตรกร 1,721 ราย

ตาราง 18 จำนวนแปลง พื้นที่ปลูก และเกษตรกร ทำเกษตรแปลงใหญ่ จังหวัดปทุมธานี ปี 2563

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนแปลง	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)
1	ข้าว	23	32,650	1,383
2	ปาล์มน้ำมัน	1	2,239	80
3	ผัก	1	200	40
4	เตยหอม	1	320	40
5	ปลาดุก	2	652	92
6	แพะ	1	142.70	51
7	หมากเหลือง	1	110	35
รวม		30	36,313.70	1,721

➤ แหล่งผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

■ ด้านพืช

พื้นที่ปลูกข้าวที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีเกษตรกรได้รับการรับรอง 643 ราย พื้นที่การผลิต 16,065.75 ไร่ ผลผลิตรวม 12,049.31 ตัน เป็นแบบรายเดี่ยว เกษตรกร 364 ราย พื้นที่ 9,135.25 ไร่ และแบบกลุ่ม เกษตรกร 249 ราย พื้นที่ 6,930.50 ไร่ ผลผลิตรวม 12,049.31 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 750 กิโลกรัม/ไร่)

พื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ มีเกษตรกรได้รับการรับรอง 10 ราย พื้นที่การผลิต 130 ไร่ เป็นแบบรายเดี่ยว 1 ราย พื้นที่ 4 ไร่ แบบกลุ่ม 9 ราย พื้นที่ 126 ไร่ ผลผลิตรวม 71.5 ตัน (ผลผลิตเฉลี่ย 550 กิโลกรัม/ไร่)

พื้นที่ปลูกพืชผักผลไม้ GAP จำนวน 12,144.56 ไร่ เกษตรกร 883 ราย โดยมีพื้นที่ปลูกพืชผักผลไม้อินทรีย์ 117.87 ไร่ เกษตรกร 8 ราย

■ ด้านประมง แหล่งผลิตปลาน้ำจืดได้รับมาตรฐานมากที่สุด คือ GAP จำนวน 4,126.25 ไร่ เกษตรกร 277 ราย และมาตรฐาน Safety Level 3,802.50 ไร่ เกษตรกร 375 ราย รองลงมาคือ กุ้งก้ามกราม จำนวน 151 ไร่ เกษตรกร 1 ราย

■ ด้านปศุสัตว์ มีฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ 5 แห่ง มีสถานที่ฟักไข่สัตว์ปีกที่ได้มาตรฐานโรงฟักสัตว์ปีก 1 แห่ง และมีโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ 20 แห่ง

ตาราง 19 แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยจังหวัดปทุมธานี

แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย	มาตรฐาน	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
ด้านพืช			
- ข้าว	GAP	643	16,065.75
	GAP (แบบเดี่ยว)	364	9,135.25
	GAP (แบบกลุ่ม)	249	6,930.50
	อินทรีย์	10	130
	อินทรีย์ (แบบเดี่ยว)	1	4
- พืชผัก-ผลไม้	อินทรีย์ (แบบกลุ่ม)	9	126
	GAP	883	12,144.56
	อินทรีย์	8	117.87
ด้านประมง			
- ปลาน้ำจืด	GAP	277	4,126.25
	Safety Level	375	3,802.50
- กุ้งก้ามกราม	GAP	1	151.00
หอยขม	GAP	1	20.00
ตะพาบไทย	GAP	1	5.00
จระเข้	GAP	1	0.5
ด้านปศุสัตว์		(แห่ง)	
- ฟาร์มไก่เนื้อ	มาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์	4	
- ฟาร์มไก่ไข่	มาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์	1	
- สถานที่ฟักไข่สัตว์ปีก	มาตรฐานโรงฟักสัตว์ปีก	1	
- โรงฆ่าสัตว์	มาตรฐานโรงฆ่าสัตว์	20	

ที่มา : ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปทุมธานี สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี ศูนย์วิจัยพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดปทุมธานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี / ข้อมูล ณ มีนาคม 2563

➤ แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานของจังหวัดปทุมธานี มีทั้งสิ้น 575 แห่ง แยกเป็น ปศุสัตว์ OK จำนวน 222 แห่ง ร้าน Q Restaurant จำนวน 25 แห่ง และแหล่งจำหน่ายสินค้า Q จำนวน 327 แห่ง

ตาราง 20 แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยจังหวัดปทุมธานี จำแนกรายอำเภอ

โครงการ	รวม	อำเภอ						
		เมือง	คลองหลวง	ธัญบุรี	หนองเสือ	ลาดหลุมแก้ว	ลำลูกกา	สามโคก
ปศุสัตว์ OK : (แห่ง)	222	34	55	52	5	11	62	3
ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) : (ร้าน)	26	8	4	1	1	2	1	8
แหล่งจำหน่ายสินค้า Q (ตลาดสด) : (แผงค้า)	327	10	201	28	0	0	88	0

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี / ข้อมูล ณ มีนาคม 2563

3.6 การท่องเที่ยว

จังหวัดปทุมธานี มีพิพิธภัณฑ์และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้มากถึง 18 แห่ง เช่น พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ เฉลิมพระเกียรติและหออัครศิลป์ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษารังสิต เป็นต้น มีสนามกอล์ฟที่ได้มาตรฐาน 13 แห่ง

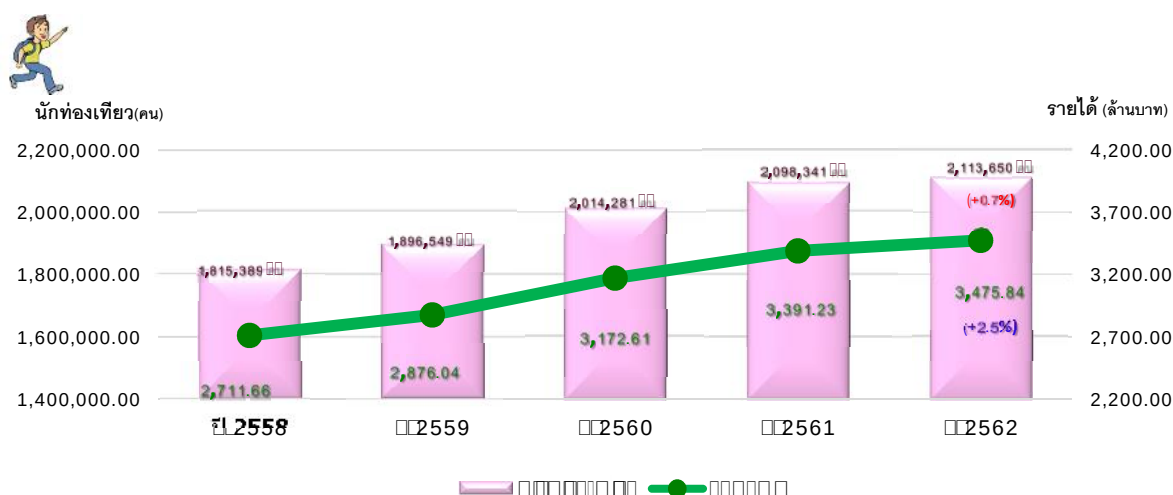
สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานี ปี พ.ศ. 2562 มีนักท่องเที่ยว 2,113,650 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 0.7 มีรายได้จากการท่องเที่ยว 3,475.85 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 84.61 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.5

ตาราง 21 จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน ห้องพัก และระยะเวลาการพำนักรเฉลี่ย จังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2558 - 2561

รายการ	2558	2559	2560	2561	การเปลี่ยนแปลง (%)		
					2559	2560	2561
จำนวนห้องพัก (ห้อง)	2,625	2,625	2,772	2,702	-	5.6	-2.53
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	1,815,389	1,896,549	2,014,281	2,098,344	4.47	6.2	4.17
จำนวนนักท่องเที่ยว	623,438	640,185	665,744	679,015	2.69	3.99	1.99
จำนวนนักท่องเที่ยว	1,191,951	1,256,364	1,348,537	1,419,329	5.40	7.34	5.25
ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ย ของนักท่องเที่ยว (วัน)	2.22	2.19	2.19	2.17	-1.35	-	-0.91

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

กราฟแสดงจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยว ปี 2558 - 2562

3.7 เศรษฐกิจชุมชน

ปี 2562 จังหวัดปทุมธานี มีมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน 1,435,054,617 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 26.0 โดยมีมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นมา มีอัตราการขยายตัวของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนเฉลี่ย ร้อยละ 22.9 ต่อปี

ตาราง 22 มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนจำแนกตามประเภท พ.ศ.2560-2562

หน่วย : บาท

ประเภทสินค้า	2560	2561	2562
รวม	848,294,287	1,138,604,397	1,435,054,617
อาหาร	160,242,921	266,244,504	380,953,868
เครื่องดื่ม	101,011,975	100,496,920	84,751,530
ผ้าและเครื่องแต่งกาย	107,272,204	130,927,531	130,936,800
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	210,272,204	285,764,124	296,358,054
สมุนไพรอาหารที่ไม่ใช่	269,248,104	355,171,318	542,054,365

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปทุมธานี

4. สังคม การศึกษา และสาธารณสุข

4.1 แรงงาน

จังหวัดปทุมธานี มีประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป รวม 1,359,259 คน อยู่ในกำลังแรงงาน 930,671 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 และเป็นผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน 428,588 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 สำหรับกลุ่มผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน 930,671 คน เป็นผู้มีงานทำ 916,802 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน และผู้ว่างงาน หมายถึง ผู้ไม่มีงานทำและพร้อมที่จะทำงาน จำนวน 13,869 คน หรือคิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.0

ตาราง 23 โครงสร้างกำลังแรงงานและอัตราผู้ว่างงานจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2559-2562

สถานภาพแรงงาน	2560		2561		2562	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยอดรวม	1,308,726	100.0	1,331,502	100.0	1,359,259	100.0
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	947,430	72.4	928,048	69.8	930,671	68.5
ผู้มีงานทำ	930,039	71.1	914,882	68.7	916,802	67.5
ผู้ว่างงาน	17,391	1.3	14,166	1.1	13,869	1.0
ผู้ที่รอฤดูกาล	-	-	-	-	-	-
ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน	361,296	27.6	402,454	30.2	428,588	31.5
อัตราการว่างงาน	1.8		1.5		1.4	

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ไตรมาสที่ 3 พ.ศ. 2560-2562 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

การจ้างงานและการคุ้มครองแรงงาน

ข้อมูล กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน ปี พ.ศ. 2562 จังหวัดปทุมธานีมีสถานประกอบการและลูกจ้างซึ่งภาครัฐจะต้องดูแลให้เกิดความเป็นธรรมในการจ้างงานและเป็นไปตามกฎหมายการคุ้มครองแรงงาน 11,260 แห่ง และลูกจ้าง 415,459 คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2561 ร้อยละ 2.8

ในปี 2561 จังหวัดปทุมธานี มีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประกันสังคม 16,594 แห่ง เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 1,137 แห่ง (ร้อยละ 9.2) มีจำนวนผู้ประกันตนตามมาตรา 33 จำนวน 449,601 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 38,119 คน (ร้อยละ 9.2) ผู้ประกันตนตามมาตรา 39 (ผู้ที่เคยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 และต่อมาความเป็นผู้ประกันตนได้สิ้นสุดลงตามมาตรา 38(2) คือ สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง และได้แจ้งความประสงค์เป็นผู้ประกันตนต่อ) จำนวน 81,297 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 9,617 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4

ตาราง 24 สถิติกองทุนประกันสังคม จังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2558 – 2561

รายการ	2558	2559	2560	2561
จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)	14,208	14,712	15,457	16,594
จำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมตามมาตรา 33 (คน)	382,590	391,961	411,482	449,601
จำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมตามมาตรา 39 (คน)	62,914	68,158	71,662	81,297
จำนวนผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม ตามมาตรา 40(คน)	43,141	44,334	48,651	55,652
การใช้บริการของผู้ประกันตน				
กรณีเจ็บป่วย (ครั้ง)	1,764,470	1,840,078	1,887,941	1,752,556
กรณีทุพพลภาพ (ราย)	57	71	56	75
กรณีตาย (ราย)	867	906	928	1,085
กรณีคลอดบุตร (ราย)	9,512	9,757	9,920	9,761
กรณีสงเคราะห์บุตร (ราย)	6,802	10,613	13,369	52,687
กรณีชราภาพ (ราย)	54,146	54,439	53,889	15,566
ว่างงาน (ราย)	4,720	5,823	5,601	6,079

ที่มา: สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน

4.2 แรงงานต่างด้าว

ปี 2562 จังหวัดปทุมธานีมีแรงงานซึ่งเป็นชาวต่างด้าวและผู้ติดตามที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานจัดหางานจังหวัด 160,591 คน เป็นผู้เข้าเมืองโดยถูกกฎหมาย 159,715 คน และผู้ที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย 876 คน โดยจำนวนแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ระหว่างปี 2556– 2560 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 26.9 ต่อปี

ตาราง 25 จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามลักษณะการเข้าเมือง ปี พ.ศ. 2558-2562

ลักษณะการเข้าเมืองและเพศ	2558	2559	2560	2561	2562
รวมทั้งสิ้น	197,914	165,299	212,727	97,067	160,591
เข้าเมืองถูกกฎหมาย	136,851	164,955	211,519	95,668	159,715
เข้าเมืองผิดกฎหมาย	61,063	344	1,208	1,345	876

ที่มา : สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน

4.3 การศึกษา

จังหวัดปทุมธานีมีจำนวนโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อนุบาล ถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย) 309 โรงเรียน แยกเป็น โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) 192 โรงเรียน สำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 85 แห่ง การปกครองส่วนท้องถิ่นการปกครองส่วนท้องถิ่น 32 แห่ง โรงเรียน มีห้องเรียน 6,888 ห้อง ครู 15,558 คน นักเรียนรวม 200,913 คน ศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด 77,963 คน (ร้อยละ 38.8) รองลงมาคือ ระดับก่อนประถมศึกษา 63,349 คน (ร้อยละ 31.5) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 37,442 คน (ร้อยละ 18.6) และมัธยมศึกษาตอนปลาย 22,159 คน (ร้อยละ 11.0) ตามลำดับ

ตาราง 26 จำนวนโรงเรียน ห้องเรียน ครูและนักเรียน จำแนกตามเพศ และสังกัด ปีการศึกษา 2562

โรงเรียน/ห้องเรียน/ครู/นักเรียน	รวม	สังกัด		
		สพฐ	สช	สถ.
โรงเรียน	309	192	85	32
ห้องเรียน	6,888	3,643	1,724	1,521
ครู	15,558	5,277	986	415
นักเรียนรวม	200,913	138,338	44,589	17,986
ก่อนประถมศึกษา	63,349	42,888	14,452	6,009
ประถมศึกษา	77,963	46,862	25,251	5,850
มัธยมต้น	37,442	30,133	3,194	4,115
มัธยมปลาย	22,159	18,455	1,692	2,012

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1,2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ปทุมธานี
สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี

การศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาจังหวัดปทุมธานีมีสถานศึกษา 18 แห่ง นักศึกษารวม 130,007 คน อาจารย์ 6,499 คน มีสถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษาที่เป็นของรัฐ 3 แห่ง นักศึกษา 5,994 คน อาจารย์ 288 คน ของเอกชน 5 แห่ง นักศึกษา 4,488 คน อาจารย์ 140 คน สถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เป็นของรัฐทั้งสิ้น 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีนักศึกษารวม 67,205 คน อาจารย์ 3,706 คน สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนอีกจำนวน 7 แห่ง นักศึกษารวม 52,320 คน อาจารย์ 2,365 คน

ตาราง 27 สถานศึกษา อาจารย์ และนักศึกษา ในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ และสังกัด
ปีการศึกษา 2562

สังกัด	จำนวน สถานศึกษา	อาจารย์			นักศึกษา		
		รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
รวมยอด	18	6,499	3,087	3,411	130,007	58,624	71,383
สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	3	288	146	142	5,994	3,706	2,288
สำนักบริหารงานคณะกรรมการ การส่งเสริมการศึกษาเอกชน	5	140	83	56	4,488	3,302	1,186
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	3	3,706	1,800	1,906	67,205	27,080	40,125
สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน	7	2,365	1,058	1,307	52,320	24,536	27,784

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา,สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
หมายเหตุ: ไม่รวมสถาบันการศึกษาของกระทรวงต่างๆ

การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานีมีสถานศึกษาในสังกัดของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปทุมธานี ๗ แห่ง และห้องสมุดประชาชน ๗ แห่ง ได้แก่

๑. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองปทุมธานี
๒. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสามโคก
๓. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลาดหลุมแก้ว
๔. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอลำลูกกา
๕. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอคลองหลวง
๖. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอธัญบุรี
๗. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองเสือ

ห้องสมุดประชาชน ๗ แห่ง ได้แก่

๑. ห้องสมุดประชาชนจังหวัดปทุมธานี
๒. ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอลาดหลุมแก้ว
๓. ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอธัญบุรี
๔. ห้องสมุดประชาชนอำเภอสามโคก
๕. ห้องสมุดประชาชนอำเภอคลองหลวง
๖. ห้องสมุดประชาชนอำเภอลำลูกกา
๗. ห้องสมุดประชาชนอำเภอหนองเสือ

4.4 ศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดปทุมธานีนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 95.8 รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม (ร้อยละ 2.7) และศาสนาคริสต์ (ร้อยละ 0.7) ในปี 2562 มีจำนวนศาสนสถาน ประกอบด้วย วัด จำนวน 192 แห่ง สำนักสงฆ์ 9 แห่ง โบสถ์คริสต์ 39 แห่ง มัสยิด ๓๐ แห่ง มีพระภิกษุ ๔,204 รูป และ สามเณร 828 รูป

ตาราง 28 วัด สำนักสงฆ์ โบสถ์คริสต์ มัสยิด พระภิกษุ และสามเณร จำแนกเป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2561

อำเภอ	วัด	สำนักสงฆ์	โบสถ์คริสต์	มัสยิด	พระภิกษุ	สามเณร
รวมยอด	192	9	39	30	4,204	829
เมืองปทุมธานี	43	1	5	3	543	37
คลองหลวง	24	3	10	4	1,949	590
ธัญบุรี	11	-	12	1	377	27
หนองเสือ	20	1	1	3	232	27
ลาดหลุมแก้ว	19	2	2	6	217	16
ลำลูกกา	33	1	8	11	543	33
สามโคก	42	1	1	2	343	99

ที่มา: สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดปทุมธานี

4.5 สาธารณสุข

จังหวัดปทุมธานีมีสถานพยาบาล 656 แห่ง แยกเป็นโรงพยาบาลของรัฐ 8 แห่ง โรงพยาบาลเอกชน 11 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 78 แห่ง และคลินิก 559 แห่ง

ตาราง 29 จำนวนสถานพยาบาล ปีงบประมาณ 2557-2562

ปีงบประมาณ	โรงพยาบาลรัฐบาล	โรงพยาบาลเอกชน	รพ.สต.	คลินิก
2557	11	7	78	369
2558	9	6	78	431
2559	8	9	78	431
2560	8	9	78	431
2561	8	10	78	564
2562	8	11	78	559

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี

บุคลากรทางการแพทย์

จังหวัดปทุมธานีมีแพทย์ 840 คน ทันตแพทย์ 110 คน เภสัชกร 223 คน และพยาบาล 2,395 คน มีสัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากร ดังนี้

- แพทย์ 1 คนต่อประชากร 1,364 คน
- ทันตแพทย์ 1 คนต่อประชากร 10,415 คน
- เภสัชกร 1 คนต่อประชากร 5,138 คน
- พยาบาล 1 คนต่อประชากร 478 คน

ตาราง 30 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ที่สำคัญและประชากรต่อเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ ปีงบประมาณ 2557-2562

ปีงบประมาณ	เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์				ประชากรต่อเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ 1 คน			
	แพทย์	ทันตแพทย์	เภสัชกร	พยาบาล	แพทย์	ทันตแพทย์	เภสัชกร	พยาบาล
2557	1,128	99	63	2,188	943	10,744	16,883	486
2558	1,๓๑๖	99	๒๑๗	2,๒๒๑	821	10,919	๔,982	487
2559	1,473	242	203	2,025	754	4,592	5,475	549
2560	1,343	116	188	1,669	840	9,733	9,568	676
2561	779	112	192	2,160	1,449	10,080	5,880	523
2562	840	110	223	2,395	1,364	10,415	5,138	478

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี

4.6 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ในปี 2561 จังหวัดปทุมธานี มีคดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหายเพิ่มขึ้นมากที่สุด โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 3,410 คดี รองลงมาคือ คดีความผิดพิเศษ เพิ่มขึ้น จำนวน 197 คดี และคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เพิ่มขึ้น จำนวน 162 คดี ตามลำดับ สำหรับคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ เพิ่มขึ้น 37 คดี

ตาราง 31 สถิติคดีอาญา 4 กลุ่ม จำแนกตามประเภทคดีที่รับแจ้ง จังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2560- 2561

ประเภทความผิด	2560		2561		เปรียบเทียบ	
	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	เพิ่มลด	ร้อยละ
กลุ่มที่ 1. คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย และเพศ	364	308	302	367	37	11.2
กลุ่มที่ 2. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	1,640	1,095	1,319	1,293	162	14.3
กลุ่มที่ 3. คดีความผิดพิเศษ	172	156	320	344	197	134.0
กลุ่มที่ 4. ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	5,546	6,847	7,583	8,837	3,410	62.8

ที่มา : สถานีตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี

5. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1 แหล่งน้ำ

1) แหล่งน้ำผิวดิน มีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำเจ้าพระยา (ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง) ไหลผ่านพื้นที่ 2 อำเภอ คือ อำเภอเมืองปทุมธานี และอำเภอสามโคก ระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร และมีลำคลองธรรมชาติ และคลองชลประทาน 84 คลอง ความยาว 1,062.4 กิโลเมตร ดังนี้

คลองชลประทาน จำนวน 29 คลอง รวมความยาว 780.8 กิโลเมตร แยกเป็น

- คลองระบายน้ำ จำนวน 13 คลอง
- คลองส่งน้ำ จำนวน 9 คลอง
- คลองอื่นๆ จำนวน 7 คลอง

คลองธรรมชาติ จำนวน 55 คลอง ความยาวรวม 280.6 กิโลเมตร ดังนี้

- อำเภอเมืองปทุมธานี มีคลองบางโพธิ์ คลองบางหลวงใต้ คลองบางหลวง คลองบางปรอก คลองเชียงราก คลองเจ้าเมือง คลองประปา คลองบางคูวัด และคลองเปรมประชากร

- อำเภอสามโคก มีคลองบางโพธิ์เหนือ คลองบางเตย คลองควาย คลองสระ คลองเชียงรากน้อย คลองเปรมประชากร คลองเชียงราก
- อำเภอลาดหลุมแก้ว มีคลองพระอุดม คลองบางหลวง คลองลาดหลุมแก้ว คลองบางโพธิ์ คลองสระ คลองสะแก คลองระแหง คลองสามวา
- อำเภอธัญบุรี มีคลองรังสิตประยูรศักดิ์ (เชื่อมระหว่าง แม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำนครนายก)

เขตอนุรักษ์แหล่งน้ำดิบเพื่อการประปานครหลวง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2552 1 แห่ง คือ สถานีสูบน้ำดิบสำแล ตั้งอยู่บริเวณตอนล่างของปากคลองอ้อม ตำบลกระแชง (สำแล) อำเภอเมืองปทุมธานี ครอบคลุมบริเวณ 3 อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอสามโคก อำเภอลาดหลุมแก้ว พื้นที่รวม 200 ตารางกิโลเมตร โดยสูบน้ำดิบจากแม่น้ำเจ้าพระยา ส่งน้ำตามคลองส่งน้ำดิบไปยังโรงกรองน้ำที่บางเขน และสามเสน เพื่อผลิตน้ำประปาให้บริการประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครฝั่งตะวันออก

๒) ระบบชลประทาน มีพื้นที่รับน้ำชลประทานประมาณ 683,124 ไร่ หรือคิดประมาณร้อยละ 72 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด ครอบคลุมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด ส่งน้ำผ่านคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ซึ่งเป็นคลองชลประทานเชื่อมระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำนครนายก คลองพระอุดม และคลองระบายน้ำ 13 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 5 อำเภอ ดังนี้

- (1) อำเภอธัญบุรี ได้แก่ คลองรังสิตประยูรศักดิ์ และคลองระบายน้ำที่ 1 - 13
- (2) อำเภอลาดหลุมแก้ว ได้แก่ คลองชลประทานที่ 1 - 7 และคลองระพีพัฒน์
- (3) อำเภอลำลูกกา ได้แก่ คลองหกวาสายล่าง และคลองระบายน้ำที่ 1 - 13
- (4) อำเภอหนองเสือ ได้แก่ คลองชลประทานที่ 8 - 13 และคลองระพีพัฒน์

โดยมีโครงการชลประทานรับผิดชอบการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ 4 โครงการ ดังนี้

(1) โครงการชลประทานปทุมธานี รับผิดชอบพื้นที่นอกเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบริเวณพื้นที่เขตอำเภอเมืองปทุมธานี และอำเภอสามโคก รวม 2 อำเภอ พื้นที่นอกเขตชลประทานประมาณ 125 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 78,125 ไร่

(2) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ พื้นที่ครอบคลุมในบริเวณพื้นที่เขตอำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอธัญบุรี และอำเภอหนองเสือ รวม 3 อำเภอ พื้นที่ชลประทาน 409,041 ไร่

(3) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตใต้ พื้นที่ครอบคลุมในบริเวณอำเภอธัญบุรี และอำเภอลำลูกกา รวม 2 อำเภอ พื้นที่ชลประทาน 107,863 ไร่

(4) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ พื้นที่ครอบคลุมบริเวณพื้นที่เขตอำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอสามโคก และอำเภอลาดหลุมแก้ว รวม 3 อำเภอ พื้นที่ชลประทาน 166,220 ไร่

5.2 ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดปทุมธานี ไม่มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ มีเพียงเขตห้ามล่าสัตว์ป่าวัดไผ่ล้อมและวัดอัมพวันราราม สังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยได้รับการประกาศเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2551 ครอบคลุมเนื้อที่ประมาณ 74 ไร่

5.3 ขยะมูลฝอย

ปี 2562 มีปริมาณการเกิดขยะเฉลี่ย 1,439 ตัน/วัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา (ปี 2561 ปริมาณการเกิดขยะ 1,444 ตัน/วัน) มีปริมาณขยะรวม 525,258 ตัน ลดลงจากปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 0.34 อยู่ในเขตเทศบาล จำนวน 313,950 ตัน นอกเขตเทศบาล 211,308 ตัน อำเภอลาดหลุมแก้วมีปริมาณขยะมากที่สุด 142,816 ตัน (ร้อยละ 27.2) รองลงมาคือ อำเภอลำลูกกา 116,554 ตัน (ร้อยละ 22.2) อำเภอ

ัญบุรี 115,293 ต้น (ร้อยละ 21.9) และอำเภอเมืองปทุมธานี 93,680 ต้น (ร้อยละ 17.8) อำเภอที่มีปริมาณขยะน้อยที่สุด คือ อำเภอหนองเสือ 8,075 ต้น (ร้อยละ 1.5)

ตาราง 32 ปริมาณขยะมูลฝอย จำแนกรายอำเภอ ปี พ.ศ. 2562

หน่วย : ต้น

อำเภอ	รวม	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
รวม	525,258	313,950	211,308
เมืองปทุมธานี	93,680	11,502	82,178
คลองหลวง	142,816	87,317	55,498
ัญบุรี	115,293	115,293	-
หนองเสือ	8,075	1,225	6,850
ลาดหลุมแก้ว	26,706	12,845	13,865
ลำลูกกา	116,554	78,208	38,346
สามโคก	22,130	7,560	14,570

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี

ในปี 2562 มีขยะอันตราย 301 ต้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดตั้งจุดรวบรวมของเสียอันตรายจากครัวเรือนทุกหมู่บ้าน/ชุมชน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ซึ่งปัจจุบันทุกหมู่บ้าน/ชุมชน มีจุดรวบรวมขยะของเสียอันตรายครบทุกหมู่บ้าน/ชุมชน มีจุดรวบรวมของเสียอันตราย จำนวน 1,071 จุด

ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ในปี 2562 มีขยะมูลฝอยตกค้างสะสม 36,250 ต้น กองอยู่ในพื้นที่ทิ้งขยะของเทศบาล และเอกชน รวม 4 แห่ง ในพื้นที่ 3 อำเภอ มากที่สุดในพื้นที่อำเภอคลองหลวง 29,170 ต้น คิดเป็นร้อยละ 80.47 รองลงมาคือ อำเภอลำลูกกา 5,980 ต้น คิดเป็นร้อยละ 16.50 และอำเภอัญบุรี 1,100 ต้น คิดเป็นร้อยละ 3.03

ตาราง 33 ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในปี 2562

ลำดับ	หน่วยงานดูแล	ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสม (ต้น)
1	เทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ อำเภอัญบุรี	1,100
2	เทศบาลตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา	5,980
3	บริษัท ต.คิตตี้ โปรดักส์ จำกัด (เอกชน) พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง	24,490
4	บริษัท รักษ์บ้านเรา จำกัด พื้นที่เทศบาลเมืองท่าโขลง อำเภอคลองหลวง	4,680
รวม		36,250

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

จังหวัดปทุมธานี มีศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย รวม 2 แห่ง ดังนี้

1. ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมฝั่งตะวันออกของเทศบาลเมืองคูคต ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 14 ตำบล บึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
  - เนื้อที่ประมาณ 230 ไร่ เริ่มดำเนินโครงการเมื่อปี 2537 โดย กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนงบประมาณ
  - รูปแบบการดำเนินการเป็น แบบฝังกลบ
  - ปัจจุบันหยุดดำเนินการ เนื่องจากมีปัญหาการร้องเรียนของประชาชนในพื้นที่และพื้นที่ข้างเคียง
2. ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมฝั่งตะวันตกของเทศบาลเมืองปทุมธานี ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 4 ตำบลบ่อเงิน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
  - เนื้อที่ประมาณ 238 ไร่ เริ่มดำเนินโครงการเมื่อ ปี 2536
  - รูปแบบการดำเนินการเป็น แบบฝังกลบ
  - ปัจจุบันหยุดดำเนินการ เนื่องจากมีปัญหาการร้องเรียนของประชาชนในพื้นที่

การจัดการขยะมูลฝอย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี จำนวน 64 แห่ง (ยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี) ดำเนินการนำขยะมูลฝอยชุมชนที่จัดเก็บได้ไปกำจัดในพื้นที่ จังหวัดปทุมธานี และนอกเขตพื้นที่จังหวัดปทุมธานี คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสระบุรี โดยมี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำจัดขยะในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี จำนวน 15 อบต. คิดเป็นร้อยละ 23.44 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 38 อบต. ร้อยละ 59.37 และจังหวัดสระบุรี จำนวน 11 อบต. ร้อยละ 17.19

ตาราง 34 พื้นที่กำจัดขยะ และจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำขยะไปกำจัด ปี 2562

ที่	จังหวัดที่เป็นพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอย	จำนวน อบต. (แห่ง)	ร้อยละ
1	ปทุมธานี	15	23.44
2	พระนครศรีอยุธยา	38	59.37
3	สระบุรี	11	17.19
รวม		64	

แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี 5 ปี (พ.ศ.2561-2565)

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาจังหวัด (SWOT Analysis)

จุดแข็ง

- (1) มีตลาดกลางกระจายสินค้าการเกษตรระดับประเทศ ได้แก่ ตลาดไท ตลาด 4 มุมเมือง และ ตลาดไอยรา ทำให้ต้นทุนในการขนส่งสินค้าทางการเกษตรต่ำ
- (2) มีพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่มีชื่อเสียงระดับประเทศที่หลากหลาย ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และด้านการเกษตร เช่น พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษารังสิต พิพิธภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ พิพิธภัณฑ์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หออัครศิลปิน พิพิธภัณฑ์บัว เป็นต้น
- (3) มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงระดับประเทศหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนพัฒนาจังหวัด
- (4) มีชุมชนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมนวนคร สวนอุตสาหกรรมบางกะดี ทำให้เกิดความต้องการแรงงาน และเกิดการจ้างงานในพื้นที่จำนวนมาก
- (5) มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน และมีคลองในพื้นที่จำนวนมากซึ่งมีประวัติความเป็นมาที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาประเทศ เช่น คลองรังสิตประยูรศักดิ์ ซึ่งเอื้อต่อการคมนาคมขนส่ง และส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชนริมน้ำ
- (6) โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง สามารถเชื่อมโยงการเดินทางไปภูมิภาคต่าง ๆ ทั้งทางด้านถนน ทางราง และทางอากาศ
- (7) มีอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด เช่น ก๋วยเตี๋ยวเรือรังสิต ข้าวแช่ขาวมอญ เมี่ยงคำกลีบบัว

จุดอ่อน

- (1) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม จากการขยายตัวของเมือง เช่น ขยะและน้ำเสีย
- (2) สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งไม่มีศักยภาพและขาดความเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวไม่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาพักค้างคืน
- (3) มีประชากรแฝงจำนวนมาก ทั้งที่เป็นแรงงานในภาคอุตสาหกรรมและแรงงานต่างด้าว ส่งผลให้การให้บริการของภาครัฐไม่เพียงพอ และส่งผลกระทบทำให้เกิดปัญหาทางสังคม
- (4) โครงสร้างของประชากรวัยเด็กและวัยทำงานลดลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมากขึ้น

โอกาส

- (1) นโยบายการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนสายรองเพื่อให้เชื่อมต่อการเดินทางกับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนสายสีแดงเข้มช่วงบางซื่อ – รังสิต เส้นทางรังสิต-ธัญบุรี และสายสีเขียว หมอชิต – สะพานใหม่ – คูคต จะเอื้อให้เกิดการลงทุนในพื้นที่และ민ักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามามากยิ่งขึ้น
- (2) การก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ บนพื้นที่ประมาณ 300 ไร่ บริเวณคลอง 6 ตำบลรังสิต อำเภอธัญบุรี ทำให้เกิดโอกาสในการสร้างรายได้ สร้างงานในพื้นที่
- (3) พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตัวเองของนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น และท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้มากขึ้น
- (4) เทคโนโลยีการสื่อสารและการค้าผ่านทางสังคมออนไลน์เอื้อให้การค้าสะดวกยิ่งขึ้น
- (5) ปทุมธานีเป็น 1 ใน 15 เมือง พัฒนาให้เป็น Eco Industrial Town

ภัยคุกคาม

- (1) มีคนย้ายถิ่นเข้ามาอยู่ในพื้นที่จำนวนมากและมีความเป็นสังคมเมืองค่อนข้างสูง ส่งผลให้ขาดความสำนึกถึงบ้านเกิด
- (2) มีแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในพื้นที่จำนวนมาก อาจมีความเสี่ยงในการเกิดโรค NCDs ซึ่งเกิดจากวิถีการใช้ชีวิตของแรงงานต่างด้าว เช่น การดื่มเหล้า การสูบบุหรี่
- (3) เป็นจุดพักและลำเลียงยาเสพติดไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ

วิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัด (Vision)

ปทุมธานี เมืองน่าอยู่ ศูนย์กลางธุรกิจบริการ และฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง

พันธกิจ

1. อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน
2. เพิ่มขีดความสามารถและยกระดับการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ ด้านเกษตรอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว
3. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้อยู่ดีมีสุข ทั้งสุขภาพกาย จิตใจ มีความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ และมีสภาพแวดล้อมที่ดี

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

1. การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพิ่มขึ้น
2. คนและชุมชนมีคุณภาพและศักยภาพในการพึ่งตนเองและจัดการตนเอง เพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

1. GPP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5
2. ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index – HAI) มีค่าคะแนนมากกว่า 0.7

เป้าประสงค์รวม

1. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน
2. ผลิตภัณฑ์เกษตร อาหารและอุตสาหกรรมมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และมีศักยภาพเชิงธุรกิจ
3. แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาและเชื่อมโยงธุรกิจและบริการด้านการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน
4. ประชาชนมีสุขภาวะและคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง แหล่งที่อยู่อาศัยสะอาด สวยงาม ปลอดภัย ภายใต้สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย 4 ประเด็น

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองให้น่าอยู่ เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม

เป้าหมาย

1. จังหวัดปทุมธานี มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีและเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
2. จังหวัดปทุมธานี มีระบบโครงข่ายการคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		2561	2562	2563	2564	2665
(1) ระดับความสำเร็จของการดำเนินการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	ปี 2562 เทียบกับ ระดับ 2	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5
(2) ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	ปี 2562 ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น 1,658 ตัน ปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง 946.33 ตัน คิดเป็นร้อยละ 58.16	-	58.16	65.58	70	73
(3) ร้อยละของคดีการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกลดลง	ปี 2562 เทียบกับ 471 คดี	-	-	-	10	10

แนวทางการพัฒนา

1. สร้างระบบและกลไกในการควบคุมเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ระดับชุมชน
2. ส่งเสริมการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
4. พัฒนาโครงข่ายการคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ รองรับการพัฒนาขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : ยกระดับการผลิต ภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการให้มีมูลค่าสูง ได้มาตรฐาน สู่ตลาดโลก

เป้าหมาย

1. การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการเพิ่มขึ้น
2. ผลผลิตภาพการผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และภาคบริการเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมายรายปี				
		2561	2562	2563	2564	2565
(1) ร้อยละของจำนวนแปลงฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานแปลงฟาร์ม GAP	ปี 2562 1,527 แปลง	60	60	60	60	60
(2) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาการเกษตรเพิ่มขึ้น	ปี 2560 มูลค่า 6,224 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ปี 2559 เท่ากับ 7.2 %	-	-	-	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5
(3) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวม ภาคอุตสาหกรรม สาขาการค้า และบริการเพิ่มขึ้น	ปี 2560 334,768 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จากปี 2559 เท่ากับ 11 %	-	-	-	ร้อยละ 15	ร้อยละ 15

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร และ อุตสาหกรรม
๒. เพิ่มขีดความสามารถเชิงธุรกิจของผู้ประกอบการและธุรกิจบริการ
3. พัฒนาลาดสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ เชื่อมโยงตลาดโลก

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชื่อมโยงธุรกิจและมาตรฐานบริการ

เป้าหมาย

1. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
2. มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมายรายปี				
		2561	2562	2563	2564	2565
(1) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว	ปี 2561 3,443.06 ลบ.	5	5	5	10	10
(2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน	ปี 2562 1,435,054,617 บาท	5	7	10	10	10

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริม พัฒนา และยกระดับแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ และได้มาตรฐาน
2. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มในแหล่งท่องเที่ยวและธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้อง
3. ส่งเสริมกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยว

**ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนและชุมชนให้มีคุณภาพ
รองรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสังคม**

เป้าหมาย

คนในจังหวัดปทุมธานี มีสุขภาวะที่ดีขึ้น และมีความเป็นอยู่ที่ดี และมีความสุข

ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมายรายปี				
		2561	2562	2563	2564	2565
(1) รายได้เฉลี่ยครัวเรือนเพิ่มขึ้น	ปี 2562 253,807.45 บาท	-	-	-	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7
(2) ร้อยละผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ มีงานทำ และรายได้เหมาะสม	-	-	-	-	ร้อยละ 50	ร้อยละ 50

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตและโอกาสในการประกอบอาชีพ กระจายรายได้อย่างเป็นธรรม
2. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน และชุมชนทุกมิติ
(เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ ความมั่นคง และความปลอดภัย)